

телни по отношение на генералната съвкупност. Например когато обект на моделиране е благосъстоянието, се оценяват модели по отделни страни (райони). Известно е, че факторите, определящи равнището на благосъстоянието в градовете и селата, са различни. Ето защо се оценяват отделни модели на потреблението за градското и за селското население. Формално регресионният модел, с който се описва зависимостта на интересуващия ни показател от определен набор от фактори, изглежда така:

$$In \quad y_{ch} = x'_{ch} \beta + u_{ch}, \quad (1)$$

където:

y_{ch} е зависимата променлива, например общ потребителски разход на едно лице в домакинство h , живеещо в населено място c ;

x_{ch} - вектор от независими променливи (например фактори на потреблението);

u_{ch} - случайният компонент в модела.

Съществен момент при моделирането е подборът на списъка от променливи, идентифицирани като общи за извадката и пребояването, които могат да се разглеждат като фактори, обясняващи вариацията в зависимата променлива. Например когато обект на моделиране е равнището на потребление в домакинствата, потенциалните фактори могат да се класифицират в следните 4 основни групи: а) характеристики на главата на домакинството като възраст, пол, степен на завършено образование, семейно положение, икономическа активност, занятие и др; б) характеристики на демографската и социалната структура на домакинството като големина (брой членове), брой деца, брой пенсионери, брой заети, респ. безработни лица и др.; в) характеристики на условията на живот на домакинството, определени от местоположението като тип и големина на населеното място; г) битови условия на живот и осигуреност на домакинството със стоки и предмети за дълготрайна употреба като наличие и тип на жилището, притежаване на вила, гараж, персонален компютър, мобилен телефон, печка, хладилник, миялна машина и т.н.

Изборът на променливи-фактори измежду предварително подбрания списък, е процедура, за провеждането на която съществуват различни видения в литературата. Най-общо тук се сблъскват два противоположни подхода - индуктивен и дедуктивен. Специфичното при избора на независими променливи за целите на оценката на малки подсъвкупности е, че се изхожда от прагматичното съображение за получаване на модел с най-голяма обяснятелна способност (измерена със стойностите на коригирания коефициент